

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев-167/2001
Бања Лука, 20.11.2001. године**

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Бајић Петра, као предсједника вијећа, Бајагић Здравка, Лукић Драгослава, Нинић Јанка и Мрша Смиљане, као чланова вијећа, у ванпарничном предмету предлагача М. И. и М. Д., које заступа А. Цвијетин, адвокат из Б., против Мјесне заједнице М., заступане по Републичком јавном правобранилаштву, ради утврђивања правичне накнаде за експроприсане некретнине, одлучујући о ревизији против-предлагача против рјешења Окружног суда у Б. Гж-638/2000 од 31.10.2000. године, на сједници одржаној 20.11.2001. године донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеним рјешењем Основног суда у Б. Р1-835/94 од 20.4.2000. године одређена је накнада за експроприсане некретнине предлагатеља и противпредлагач обавезан да предлагатељима на име правичне накнаде исплати укупно 63.088 КМ, од чега 25.600 КМ та експроприсано земљиште и 37.478 КМ за експроприсане грађевинске објекте са законском затезном каматом почев од доношења првостепене одлуке до исплате, те да им на име трошкова поступка исплати 200 КМ.

Другостепеним рјешењем Окружног суда у Б. Гж-638/2000 од 31.10.2000. године жалба противпредлагача се одбила и првостепено рјешење потврдило.

Благовремено изјављеном ревизијом противпредлагач побија друостепено рјешење због битне повреде одредаба ванпарничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се оба нижестепена рјешења укину и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен, нити се о поднесеној ревизији изјаснио Републички јавни тужиоц.

Ревизија није основана.

У овом ревизијском поступку, једнако као и у поступку пред нижестепеним судовима, спорно је да ли висину накнаде за експроприсане непокретности треба утврдити према цијенама у вријеме доношења одлуке или према цијенама важећим у вријеме када је извршено вјештачење у поступку за споразумно одређивање накнаде за експроприсане непокретности који међу странкама није постигнут.

Оба нижестепена суда приликом рјешавања овог питања, позивом на одредбу из члана 40 Закона о експропријацији ("Сл. гласник Р. С.", бр. 8/96 – даље ЗЕ) сматрају да се висина накнаде за експроприсане непокретности има утврдити према тржишним цијенама у вријеме доношења првостепене одлуке о накнади. Против-предлагач је у поступку пред нижестепеним судовима, а сада и у ревизији против другостепеног рјешења тврдио да се висина накнаде имала одредити према моменту вјештачења које је извршено у поступку за споразумно одређивање накнаде за експроприсане некретнине.

Становиште нижестепених судова је правилно.

Одредбом члана 40. став 2. ЗЕ је прописано да се висина накнаде у новцу за експроприсане непокретности одређује по тржишној цијени, према околностима у моменту закључења споразума о висини накнаде, а ако споразум није постигнут, према околностима у моменту доношења првостепене одлуке о накнади.

У конкретном случају висина накнаде за експроприсане некретнине предлагачима утврђена је у овом ванпарничном поступку вјештачењем од стране пољопривредног и грађевинског вјештака које је извршено у марту мјесецу 2000. године и то према тржишним цијенама важећим у ово вријеме, те су нижестепени судови правилно судили када су одредили накнаду у тој висини, јер је она утврђена у складу са одредбом из члана 40. став 2. ЗЕ, а и у складу са основним начелом изрежаним у члану 1. ЗЕ да се власницима, чија се имовина експроприше у општем интересу, има дати правична накнада која не може бити нижа од тржишне цијене непокретности, што је категорија уставом загарантовних права (члан 56. Устава Р. С.). Зато нема мјеста позивању ревидента на проведено вјештачење вјештака грађевинске струке од 20.4.1994. године које се тиче висине правичне накнаде за експроприсану стамбену зграду предлагатеља у прилог тезе да се висина накнаде за овај објекат имала утврдити према тржишној вриједности овог објекта у моменту експропријације, а нити тврдња ревидента да постоји противрјечност у налазима и мишљењима вјештака наведене струке који су утврђивали висину накнаде за експроприсани објекат јер су и један и други вјештак висину накнаде за овај објекат утврђивали према цијенама које су важиле у вријеме проведеног вјештачења, што у конкретном случају није правно релевантно. Како је у конкретном случају висина накнаде за ову експроприсану непокретност уврђена на начин како је то прописано одредбом из члана 43. став 2. ЗЕ, односно према приликама важећим у вријеме доношења првостепеног рјешења онда се не може прихватити као оправдано наведено резонување ревидента, а нити његови наводи да су се у датој ситуацији требали поновно саслушавати вјештаци на начин прописан у одредби из члана 261. Закона о парничном поступку (даље: ЗПП).

Према свему изнијетом не постоје недостаци у доношењу нижестепених рјешења на које указује ревизија, а ни таквих на које овај суд пази по службеној дужности у смислу члана 386. ЗПП, ради чега је ревизију ваљало одбити као неосновану и ријешити као у изреци на основу прописа из члана 393. у вези члана 400. став 4. ЗПП.

Предсједник вијећа
Бајић Петар

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарне
Братић Душанка